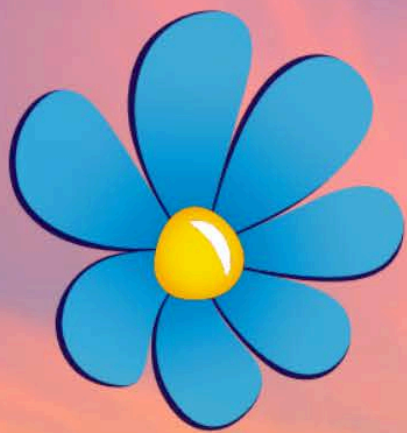

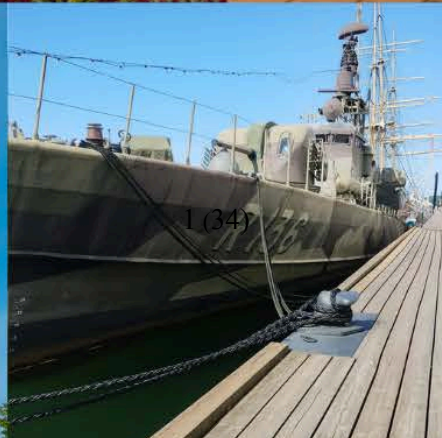

Sverigedemokraterna

Kalmar län

Regionbudget 2026

plan 2027 – 2028

Innehåll

Innehåll.....	2
Tiden för slöseri är förbi. Nu bygger vi framtiden!.....	3
Satsningar och effektiviseringar.....	4
Tryggheten i Region Kalmar län.....	5
Ungdomar - vår framtid.....	6
Sjukvård i hela länet.....	7
Trygg sjukvård med rätt prioriteringar.....	7
Resurser till sjukvård istället för byråkrati.....	8
Patienten i centrum.....	9
Akutsjukvård i hela länet.....	10
Gratis parkering vid sjukhusbesök.....	11
Fast läkarkontakt i primärvården.....	12
Barn och ungas psykiska ohälsa.....	13
Rättvis och tillgänglig tandvård.....	14
Kollektivtrafik.....	15
Infrastruktur som fungerar.....	15
Tryggheten i kollektivtrafiken.....	15
Kollektivtrafik i hela länet.....	17
Modern IT för bättre service och ekonomi.....	18
Regional utveckling.....	19
Från symbolpolitik till praktisk nytta.....	19
Landsbygd och stad ska ha lika möjligheter till en lokal skola.....	20
Ett levande kulturarv i hela länet.....	21
Historiska rötter är till för alla.....	22
Ansvar för kulturarvets framtid.....	23
Vattenkraft och kärnkraft ger el.....	24
Bevara naturen och stoppa stålskogar.....	25
Självförsörjning och gröna näringar.....	26
Fiskenäringen och blå näringar.....	27
Skogsnäringen är rotad i vår region.....	28
Folkhögskolan.....	29
Beredskap och säkerhet.....	30
Resultatbudget 2026.....	31
Resultatbudget 2027.....	32
Resultatbudget 2028.....	33
Investeringsbudget.....	34

Tiden för slöseri är förbi. Nu bygger vi framtiden!

Region Kalmar län behöver en nystart. Efter många år av en socialdemokratiskt ledd rödgrön majoritet präglas regionen av växande byråkrati, minskad tillgänglighet och politiska projekt som har tappat kontakten med verkligheten. Samtidigt som personalen gör ett enastående arbete under svåra förutsättningar fortsätter vårdplatser att försvinna och kostnaderna för hyrpersonal är fortsatt höga. Invånarna förtjänar mer än vackra ord och "klimatstrategier". De förtjänar en region som prioriterar kärnuppgiften.

Stängningen av medicinakuten i Oskarshamn visar med all tydlighet vart regionen är på väg. Beslutet drabbar inte bara Oskarshamn utan hela länet. Människor i Vimmerby, Hultsfred, Högsby och Mönsterås har förlorat sin närmaste akuta vård, och trycket på Kalmar och Västervik har ökat. Samtidigt står ambulanser stilla på grund av personalbrist. Det är en försämring som drabbar hela länet här och nu, oavsett vilka planer majoriteten hänvisar till.

Sverigedemokraterna går till val 2026 med ett tydligt mål: att bygga ett tryggt och välfungerande Kalmar län där vården finns nära, där resurserna används effektivt och där regionens ledning fokuserar på invånarnas behov i stället för politiska projekt. Regionens ska styras med sunt förnuft, ordning i ekonomin och respekt för de människor som varje dag får verksamheten att fungera.

Vi vill steg för steg återställa medicinakuten i Oskarshamn, minska beroendet av hyrpersonal och skapa långsiktigt hållbara arbetsvillkor. Vi prioriterar trygg vård, starkare beredskap, fungerande infrastruktur och levande lokalsamhällen.

Sverigedemokraterna säger nej till symbolpolitik och gröna prestigeprojekt. Skattemedlen ska användas till vård, trygghet och tillgänglighet, inte till dyra konsultutredningar och fossilfrihetsprojekt utan konkret nytta. Genom att minska byråkratin och använda resurserna rätt kan vi stärka det som verkligen betyder något: människors trygghet, hälsa och framtid.

Kalmar län förtjänar en region som styrs med ansvar, fokus och respekt för verkligheten. 2026 är året då väljarna kan välja en ny riktning för ett starkare och mer sammanhållet län.

Martin Kirchberg, gruppleddare

A handwritten signature in purple ink, appearing to be 'Hansson'.

Satsningar och effektiviseringar

Denna tabell beskriver i rubrikform vad Sverigedemokraterna vill göra för omprioriteringar jämfört med majoritetens budgetförslag. Förslagen beskrivs i texten längre fram.

	2026	2027	2028
Satsningar			
Erbjuda anställda självförsvarskurser	1,7	1,7	1,7
Alltid fri vård vid sexuella övergrepp	1	1	1
Förstärkt tillgänglighet till fast läkarkontakt i primärvården	5	10	15
Stärk Oskarshamns sjukhus istället för att avveckla	10	20	30
Stärka rehabiliteringsinsatser från primärvården	6	12	12
Stärkt ungdomsmottagning	5	5	5
Stärkt barn- och ungdomspsykiatri	7	7	7
Utveckla ungdomsmottagningarna	2	2	2
Nya utbildningsplatser för sjuksköterskestudenter	4	8	8
Fri parkering i samband med planerade vårdbesök	4	4	4
Levandegöra kulturarvet för att stärka svensk samhörighet	5	5	5
Förstärkt 1177	2	2	2
Cykelfärjetrafik mellan Öland och fastlandet	2	2	2
Trygghetsvårdar i kollektivtrafiken	3	5	7
Fler bokningsbara tider för närtrafiken	4	6	8
Aktivitetsbiljett KLT	1	1	1
Sommarlovsbiljett till alla	11	11	11
Summa	73,7	102,7	121,7
Effektiviseringar			
Sjukvård istället för byråkrati	-30	-60	-90
Demokratisering av kulturen och nödvändig prioritering av sjukvården	-20	-20	-20
Generellt sänkta politikerarvoden	-4,3	-4,3	-4,3
Stopp för obegränsad skattefinansierad språktolkning	-6	-13	-13
Högre avgift om man uteblir från bokad vårdbesök	-3	-3	-3
Utb. ska ge vårdnytta, avveckla HBTQ-certifiering, interkulturell kompetens etc.	-5	-5	-5
Modernisera arbetssätt	-10	-20	-30
Modernisera KLT	-6	-6	-6
Slopa verkningslösa "klimatsatsningar"	-24	-24	-24
Ökad självfinansieringsgrad KLT	-10	-15	-20
Summa	-118	-170	-215

Tryggheten i Region Kalmar län

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Kostnadsfri vård och tydligare rutiner vid sexuella övergrepp.**
- **Översyn av väktar- och ordningsvaktsanvändning i nära samråd med personalen.**
- **Skyddsvästar till ambulanspersonalen.**
- **Självförsvarskurser för patientnära personal.**

Sverige har under lång tid präglats av växande otrygghet. Gängkriminaliteten har brett ut sig, skjutningar och sprängningar har blivit vardag och många upplever att staten tappat kontrollen. Kriminella styr nu människors vardag i ett stort antal områden, och enligt polisen finns över 60 platser i landet där rättsstaten i praktiken trängts tillbaka. Denna utveckling bottnar i årtionden av misslyckad migrations- och kriminalpolitik där konsekvenserna för tryggheten ignorerats.

Men otryggheten är inte längre ett storstadsfenomen. Även i Kalmar län märks utvecklingen tydligt. I kommun efter kommun har våldsbrotten ökat kraftigt de senaste två decennierna. Antalet anmälda misshandelsfall har i flera kommuner fördubblats och sexualbrotten mångdubblats. Flera dödsskjutningar har inträffat i länet, och i SKR:s trygghetsmätning placerar sig exempelvis Nybro bland de mest otrygga kommunerna i landet.

Genom Tidöavtalet har Sverigedemokraterna på nationell nivå fått igenom den mest omfattande trygghetsreformen i modern tid. Regeringen genomför nu en rad SD-drivna förändringar: straffskärpningar, fler poliser, utbyggd kriminalvård, visitationszoner, utvisning av kriminella utlänningar och bättre verktyg mot gängens ekonomi. Det är en tydlig kursändring där tryggheten sätts före naiviteten, där brottsoffret sätts framför brottslingen.

Otryggheten växer också i våra offentliga verksamheter. Inom vården ökar hot och våld mot personal, särskilt på akutmottagningar, inom psykiatri och i ambulanssjukvården. Det är oacceptabelt att människor som arbetar för andras liv och hälsa ska behöva känna rädsla på sin arbetsplats. Region Kalmar län måste ta sitt ansvar för att skydda både patienter och medarbetare.

Ungdomar - vår framtid

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Trygg uppväxt med hälsa, delaktighet och framtidstro.**
- **Praktikplatser i regionens verksamheter och basår med vårdprofil.**
- **Ett regionalt ungdomsråd ska inrättas.**
- **Trygg fritid och tillgänglig kollektivtrafik i hela länet.**
- **Aktivitetsbiljett för att ge fler ungdomar möjlighet att delta i föreningsliv och idrott**
- **Sommarlovsbiljett till alla barn och ungdomar i länet**

Kalmar läns framtid formas av våra unga. De behöver trygghet, gemenskap och verkliga möjligheter att påverka sin egen vardag. Idag möter många unga stress, psykisk ohälsa och osäkerhet inför framtiden, samtidigt som vägarna till arbete och utbildning ofta är otydliga.

Region Kalmar län ska ta ett större ansvar för att unga får både inflytande och framtidstro. Därför ska ett regionalt ungdomsråd inrättas, knutet till regionstyrelsen, med uppdrag att ge synpunkter på beslut som berör ungas hälsa, kultur och kollektivtrafik. Det skapar förankring, delaktighet och ordning i beslutsprocesserna.

För att fler unga ska se möjligheterna i vår region ska samarbetet med skolor, kommuner och universitet stärkas. Genom praktikplatser i regionens verksamheter och basår med vårdprofil kan fler ta steget mot utbildning och arbete. Unga som vill stanna i länet ska inte hindras av brist på vägledning eller utbildningsvägar.

Trygg fritid är också en del av folkhälsan. Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig och trygg även kvällstid, och aktivitetsbiljetten ska användas för att ge fler unga möjlighet att delta i föreningsliv och idrott. När unga har tillgång till trygga miljöer, meningsfull fritid och delaktighet i besluten, då byggs ett starkare Kalmar län för framtiden. Regionen ska även erbjuda sommarlovsbiljett till barn och ungdomar i alla länets kommuner, utan att det kostar kommunen något.

För att ytterligare stärka det hälsofrämjande arbetet ska regionen utveckla och förstärka ungdomsmottagningarna. De ska vara tillgängliga, bemannade med rätt kompetens och erbjuda stöd både fysiskt och psykiskt. Mottagningarna ska samverka nära med elevhälsan och primärvården för att tidigt upptäcka ohälsa och ge snabb hjälp.

Sjukvård i hela länet

Trygg sjukvård med rätt prioriteringar

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Skattemedlen ska gå till vård, inte byråkrati eller politiska projekt.**
- **Fler ska arbeta i vården och färre med icke-vårdnära administration.**
- **Språket ska vara tryggt för patienten.**

Sjukvårdens kärna är mötet mellan patient och vårdpersonal. Där ska resurserna finnas.

Regionen ska därför aktivt minska andelen administrativ personal och säkerställa att fler utbildade sjuksköterskor arbetar kliniskt.

Kompetens ska värderas där den gör mest nytta. Nära patienten.

För att skapa trygghet i vården ska alla patienter kunna känna sig säkra på att de förstår och blir förstådda. Det ska vara ett tydligt krav på goda svensk-kunskaper vid anställning inom sjukvården. Vid behov ska tolkning till fullgod svenska erbjudas, men fokus ska alltid ligga på kommunikation direkt mellan vårdpersonal och patient.

Tolk ska inte vara gratis hela livet. För att säkra en ansvarsfull användning av skattemedlen ska skattefinansierad språktolkning begränsas till akuta situationer och nyanlända under sina första år i Sverige. Patienter som varit bosatta i landet i tre år eller längre ska betala en egenavgift vid tolkning i icke-akut vård, med undantag för de fem nationella minoritetsspråken. Digitala tolklösningar ska användas i första hand och telefontolkning i andra hand, för att minska kostnader och samtidigt öka tillgängligheten.

Sverigedemokraterna bygger en vård där skattemedlen används till det som är viktigt med fler vårdplatser, starkare bemanning och kortare väntetider. Det är där tryggheten börjar.

Resurser till sjukvård istället för byråkrati

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Resurserna ska gå till vård och inte till administration eller politiska projekt.**
- **Regionens fokus ska ligga på patientmöten, inte byråkrati.**
- **Skattebetalarnas pengar ska användas effektivt och med respekt.**
- **Vårdens resurser ska säkra tillgänglighet, trygghet och kvalitet i hela länet.**

Sjukvårdens kärna är mötet mellan patient och vårdpersonal. Det är där resurserna ska finnas. När resursers tilltagande har fördelats till administrativa funktioner och politiskt drivna projekt ska det istället omfördelas till vårdpersonal och bemanning.

Regionens ansvar är att styra skattemedel och resurser till bemanning, arbetsmiljö och vårdens grunduppdrag. Inte till nya chefstjänster utan personalansvar, konsulter, kommunikationsprojekt eller tillväxt av administrativa led.

Regionen ska ta tillbaka kontrollen över hur skattemedlen används. Regionens administrativa kostnader och stödverksamheter ska effektiviseras eller återföras till vårdnära verksamhet. Fler sjuksköterskor och annan vårdpersonal med vårdutbildning ska i första hand arbeta i direkt patientnära uppgifter.

Effektivitet handlar inte om att arbeta snabbare, utan om att använda resurser rätt. En trygg och välfungerande vård kräver tydlig prioritering, mindre dubbelarbete och bättre samordning. Varje satsad skattekrona ska ge konkret nytta för patienten, bidra till kortare väntetider, bättre arbetsmiljö och mer tid för det som är vårdens kärna som är mötet mellan människor.

Patienten i centrum

Sverigedemokraterna föreslår:

- **En patient – en ansvarig läkare.**
- **Kortare väntetider och färre uteblivna besök.**
- **Trygga övergångar mellan vårdformer.**

Trygghet i vården kräver kontinuitet. Varje patient ska ha en utsedd patientansvarig läkare (PAL) som samordnar vården vid längre behandlingar eller kontakt med flera enheter. En fast läkarkontakt stärker kvaliteten, minskar risken för misstag och skapar förtroende mellan patient och vårdgivare. Detta ska införas successivt inom både primärvård och slutenvård, så att varje patient vet vem som ansvarar för deras vårdplan och uppföljning.

Uteblivna besök leder till längre köer och onödiga kostnader. Regionen ska införa förbättrade digitala påminnelser, smidigare avbokningsmöjligheter via 1177 och tydligare avgifter vid uteblivet besök. På det sättet frigörs tid och resurser till dem som behöver vården mest. Väntetiden på att få kontakt med en sjukvårdsutbildad person på 1177 är ofta för lång. Ibland kan det handla om väntetider på upp till en timme. Det är inte rimligt att en länsinvånare som är orolig för sin egen eller en anhörigs hälsa ska behöva vänta så länge.

För att korta väntetiden i 1177 vill vi därför anställa flera sjuksköterskor. Målet ska vara att väntetiden ska vara maximalt fem minuter.

Övergångar mellan olika vårdnivåer ska vara trygga. En patient ska inte behöva hamna mellan stolarna när ansvaret går från barn- till vuxenpsykiatri, från primärvård till specialistvård eller mellan sjukhus och kommunal omsorg. Gemensamma vårdplaner och automatisk informationsöverföring ska införas, så att ingen patient tappar kontinuiteten i sin behandling.

Akutsjukvård i hela länet

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Medicinakutmottagningen i Oskarshamn ska öppnas igen och utvecklas till en modern, fullt bemannad enhet.**
- **Sjukvården ska finnas nära människorna och inte centraliseras bort.**
- **Ingen del av länet ska stå utan akutvård eller tvingas resa timtals för vård som borde ges lokalt.**

Akutsjukvården är ett grundläggande krav i ett fungerande sjukvårdssystem. I ett län med stora avstånd måste vården finnas nära människorna och inte centraliseras bort. Regionen ska därför återöppna och successivt bygga upp medicinakuten i Oskarshamn för att ta emot fler patienter och bli en fullt integrerad del av länets akutkedja.

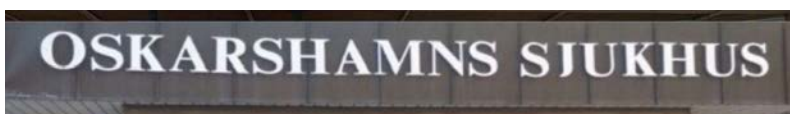
En medicinakutmottagning ska ha tillgång till narkosjour och akuta röntgenundersökningar. När akutsjukvården stärks och vårdplatserna blir fler ökar tryggheten för hela länets invånare, från Västervik till Torsås.

Ambulansverksamheten är en livsviktig del av vårdkedjan och ska ges bättre planeringsförutsättningar genom samordning och uppföljning av transporttider. Implementeringen av EU:s arbetstidsdirektiv (2003/88/EG) har lett till svårigheter att bemanna länets ambulanser under alla dygn, särskilt under semesterperioder. På sikt är det inte hållbart att bemanningsproblem återkommer i en samhällsbärande verksamhet. Regionen ska därför verka för en arbetsmiljölagstiftning som är anpassad till svenska förhållanden och ger stabila och hållbara scheman för personalen.

Ambulanssjukvårdare ska kunna känna sig trygga under sina arbetspass. I det allt hårdare samhällsklimatet behöver skyddsutrustning som skyddsvästar ingå i standardutrustningen för ambulanspersonal.

Akutsjukvården i Oskarshamn ska byggas upp med tydliga vårdflöden och effektiv samverkan mellan ambulans,

primärvård och sjukhus. Det stärker hela länets beredskap och gör att fler patienter snabbt får vård på rätt nivå, utan långa transporter. En välfungerande akutsjukvård och ambulansberedskap i hela länet är avgörande för tryggheten, patientsäkerheten och förtroendet för regionens sjukvård.

Gratis parkering vid sjukhusbesök

Sverigedemokraterna föreslår:

- **En p-biljett bifogas kallelsen vid bokad besök vid regionens sjukhus**

Många patienter upplever det som krångligt att betala för parkering vid sjukhusens digitala betalstationer. En stor andel av sjukvårdens patienter är seniorer, och även om många har vant sig vid digitala tjänster, är det fortfarande vanligt att betalningen upplevs som stressande – särskilt när man ska hinna i tid till sitt vårdbesök.

I dag bifogas en färdbiljett med kollektivtrafiken (KLT) till kallelsen inför vårdbesök. För den som tar bilen ska samma princip gälla. Därför ska en p-biljett bifogas kallelsen till bokade besök vid regionens sjukhus. Det gör det enklare att parkera, minskar stressen inför besöket och bidrar till ökad trygghet för patienterna.

Åtgärden handlar också om rättvisa. Kalmar län är geografiskt stort med många invånare som bor på landsbygden och är beroende av bil för att kunna ta sig till vården. Den som åker kollektivt får sin resa betald, men den som kör bil får i dag själv stå för hela kostnaden. Att även få parkeringsbiljetten ersatt är därför en rimlig och jämlik lösning.

För att förebygga platsbrist ska p-biljetten vara tidsbegränsad. Den börjar gälla en halvtimme innan besöket och avslutas efter den genomsnittliga besökstiden för mottagningen, med rimlig marginal. På så sätt underlättas tillgången till parkering för alla patienter utan att beläggningen ökar.

Fast läkarkontakt i primärvården

Sverigedemokraterna föreslår:

- **En fast läkarkontakt för varje invånare i länet.**
- **Utbildningssatsningar för fler distriktsläkare och ST-tjänster.**
- **Läkare ska finnas tillgängliga för hembesök.**
- **Långsiktiga resurser till primärvården som bas i Nära vård-omställningen.**

En fast läkarkontakt med en namngiven läkare i primärvården är en grundläggande förutsättning för trygghet hos länets invånare. Man ska veta namnet på sin läkare, likaväl som många vet namnet på sin frisör. Det skapar kontinuitet och tillit i vården. Läkare och patient får möjlighet att lära känna varandra, och patienten behöver inte upprepa hela sin sjukdomshistoria vid varje besök för läkaren känner redan till den. Det sparar tid, skapar trygghet och leder till en mer effektiv användning av resurser.

Det är välkänt att en hälso- och sjukvårdsorganisation där alla patienter har en fast läkarkontakt i primärvården blir mer kostnadseffektiv, med nöjdare patienter och bättre medicinska resultat. Studier visar även att patienter med en fast läkarkontakt lever längre.

Förutsättningen för en god och patientsäker sjukvård är att primärvården runt om i vårt län fungerar så att läkarna vid hälsocentralerna med kort varsel finns tillgängliga även för hembesök.

En av de grundläggande tankarna bakom omställningen till en god och nära vård är att primärvården ska bli basen i svensk hälso- och sjukvård. För att lyckas med detta krävs rejäla satsningar på primärvården. Fler distriktsläkare behöver utbildas, och här ses positivt på det arbete som pågår mot ökad statlig styrning inom vissa områden av svensk hälso- och sjukvård.

Vårdansvarskommittén har identifierat flera centrala problem som bland annat tillgänglighet och geografisk jämlikhet i utbudet av vård och behandling samt lyfter behovet av starkare statlig styrning av kompetensförsörjningen.

Barn och ungas psykiska ohälsa

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Mellanvårdsteam för barn och unga ska införas permanent i hela länet.**
- **Snabbare hjälp, närmare familjen och i samverkan mellan region, skola och kommun.**
- **Forskning och erfarenhet visar att mellanvård minskar behovet av slutenvård.**
- **Ingen ska bollas mellan olika verksamheter**
- **Inget barn ska hamna mellan stolarna**
- **Korta väntetider**

Den psykiska ohälsan bland barn och unga är stigande, och trycket på barn- och ungdomspsykiatri ökar. Genom "En väg in – psykisk hälsa barn och unga Kalmar län" har det nu blivit enkelt för familjerna att hamna rätt när man söker hjälp för sitt barn. För att försäkra att familjerna snabbt får möta tvärprofessionella team för en första bedömning och tidiga insatser vill vi stärka resurserna till barn- och ungdomspsykiatri. Tidig hjälp förebygger att problemen växer sig stora och allvarliga.

Samverkan med skolan måste fördjupas. Skolans elevhälsa är ofta den första som upptäcker att ett barn mår dåligt. Som ett led i utvecklingen av "Nära vård" ska det bli naturligt att en friktionsfri samverkan sker mellan skola, barn- och ungdomspsykiatri och eventuellt även socialtjänsten. Inget barn får hamna mellan stolarna.

Mellanvårdsteamerna ska utvecklas och permanentas. Regionens egen uppföljning visar att mellanvårdsteam med mobila, tvärprofessionella medarbetare som möter unga i hemmet eller i skolan, har gett mycket goda resultat i de pilotprojekt som pågår. Familjer beskriver mindre stress, bättre samarbete mellan skola och vård, och fler barn får hjälp utan att behöva läggas in.

Mellanvård fungerar som en länk mellan öppenvård och slutenvård, där vårdteamet kan arbeta nära familjen och tillsammans med skolans elevhälsa. Det skapar trygghet, minskar risken för återinläggning och frigör resurser till de barn som behöver mest stöd.

Rättvis och tillgänglig tandvård

- **Tandvård för 50 kronor för papperslösa och asylsökande ska avskaffas – den skapar köer och underfinansiering.**
- **Region Kalmar län ska rusta så att vi kan leva upp till det nya högkostnadsskyddet, Tiotandvården.**
- **Barn, äldre och personer med störst behov ska prioriteras först.**
- **Tillgången till tandvård ska vara jämlik i hela länet – även i glesbygd.**

Tandvården är en del av hälso- och sjukvården, men har under många år behandlats som en sidofråga av de andra partierna. Tack vare Sverigedemokraterna sjösätts 2026 Tiotandvården, som innebär att alla över 67 år får 90 % av sina kostnader för nödvändig tandvård (ej förebyggande rutinundersökningar) täckta av staten. Planering, personalförsörjning och investeringar i Folktandvården ska ske omgående, så att Region Kalmar län kan leva upp till denna nationella reform. Det långsiktiga målet är ett system där högkostnadsskyddet täcker tandvården på samma sätt som övrig sjukvård.

Regionen ska samtidigt prioritera de grupper som har störst behov: barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och de som av ekonomiska skäl ofta avstår tandvård. En utbyggd uppsökande tandvård i hemmet och på äldreboenden ska införas, och fler utbildningsplatser för tandhygienister och tandsköterskor säkerställas. Tillgången till tandvård ska vara jämlik i hela länet - även i glesbygd.

Tyvärr finns fortfarande de negativa konsekvenserna kvar av de sju andra riksdagspartiernas beslut 2013 att papperslösa och asylsökande får tandvård för 50 kronor, dock oftast i praktiken gratis. Förutom att denna regel är orättvis mot svenska skattebetalare och uppmuntrar utländska medborgare att olagligt befinna sig i Sverige, så bidrar den till att ytterligare öka på tandvårdsköerna för svenska medborgare. Det ser nu ut som om Sverigedemokraterna genom Tidöavtalet äntligen kan få bort 50-kronorstandvården för papperslösa. Region Kalmar län ska fortsätta att verka för att 50-kronorsmodellen avskaffas.

Det är också nödvändigt att regionen stärker kvalitetskontrollen och uppföljningen av tandvården i linje med regeringens nya regler. Varje verksamhet, offentlig som privat, ska ha tillstånd, kvalitetssäkring och tydliga patientsäkerhetsrutiner.

Munhälsa är en del av människans allmänna hälsa och ska behandlas därefter.

Kollektivtrafik

Infrastruktur som fungerar

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Uppgradera bytespunkter och hållplatser**
- **Förbättra transporter till arbete, vård och utbildning**
- **Samordna väg-, tåg- och kollektivtrafikplanering**
- **Säkra cykelfärjan Dessi som del av länets mobilitet och attraktiv turism**

Infrastruktur är mer än vägar och räls. Det är länkarna mellan människors vardag, arbete och trygghet. Region Kalmar län har ett ansvar för att se till att kommunikationerna faktiskt fungerar. Sverigedemokraterna strävar efter praktiska och märkbara förbättringar som kommer invånarna till del direkt.

Vi vill genomföra ett hållplatslyft med revidering av bytespunktsprogram. Det handlar om väderskydd, belysning, trygghet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Pendlare och resenärer ska mötas av klotterfria, säkra och tillgängliga miljöer.

Regionen ska samordna kollektivtrafik, väg och järnväg på ett bättre sätt. När uppgraderingar görs, bland annat längs E22 och i Stångådalsbanan, ska ersättningstrafik och anslutningar fungera, och resenärerna ska vara informerade.

Dessi är en del av länets infrastruktur. Regionen, kommunerna och näringslivet ska ta ett gemensamt ansvar för en fungerande cykelfärja. Infrastruktur är en beredskapsfråga. Våra vägar, hamnar och flygplatser ska fungera även i kris och krigsrisk. Regionens planering ska kopplas tydligare till totalförsvarets behov.

Tryggheten i kollektivtrafiken

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Kameraövervakning och belysning på utsatta platser.**
- **Väktare och ordningsinsatser på kvällar och helger.**
- **Trygg ljudmiljö på bussarna för trivsel och respekt för resenärerna.**

Trygghet är en förutsättning för att kollektivtrafiken ska fungera i hela länet. Resenärer, särskilt äldre och ungdomar, berättar om en oro för att resa kvällstid. Samtidigt vittnar många förare om en arbetsmiljö där hotfulla situationer blivit vanligare. Detta är oacceptabelt.

Därför behövs ett trygghetspaket för kollektivtrafiken. Det innebär att kameraövervakning installeras där behovet är störst, exempelvis vid busstorg, bytespunkter och i servicefordon. Alla åtgärder genomförs i enlighet med gällande regelverk, med tydlig skyltning och korta lagringstider för att värna integriteten.

Det ska också genomföras en belysningsplan för hållplatser och pendlarparkeringar, gärna i samverkan med kommunernas trygghetspunkter. Väktare eller ordningsvakter ska sättas in vid de ”hotspots” där incidentstatistiken visar att behovet är störst, särskilt under kvällar och helger.

En trygg resa handlar inte bara om säkerhet, utan också om trivsel och respekt i vardagen. Därför ska Kalmar Länstrafik säkerställa en lugn och neutral ljudmiljö på bussarna, där radio och musik inte spelas på sätt som stör resenärerna. Kollektivtrafiken ska vara trygg, trivsamt och tillgänglig för alla, och det är resenärernas upplevelse som ska stå i centrum.

Kollektivtrafik i hela länet

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Flexstopp och servicefordon i glesbygd.**
- **Fler bokningsbara tider kvällar och helger.**
- **Upprustning av hållplatser tillsammans med kommuner och kulturinstitutioner**

För många på landsbygden är bilen idag det enda alternativet. Det leder till ofrivillig isolering, svårare tillgång till vård och fritidsaktiviteter samt minskade möjligheter till arbete och studier.

Därför ska det finnas ett särskilt landsbygdspaket för kollektivtrafiken. Det första som ska införas är en flexstopp-modell, där bussar eller servicefordon får göra stopp mellan hållplatser i definierade zoner där vägmiljön tillåter det. Det gör det enklare för boende i glesbygd att resa.

För det andra utökas bokningsbara tider till kvällar och helger. Föreningsliv, träningar, matcher, kyrkliga aktiviteter och andra viktiga delar av människors vardag ska inte hindras av brist på kollektivtrafik.

Som en del i detta införs aktivitetsbiljetten. Den ger unga mellan 8 och 19 år möjlighet att resa fritt kvällar och helger, kopplat till fritid och föreningsliv. Med aktivitetsbiljetten blir det enklare för barn och ungdomar i hela länet att delta i idrott, kultur och gemenskap oavsett om de bor i stad eller på landsbygd.

Det tredje genomförandet är ett omfattande hållplatslyft i samverkan med kommunerna. Här prioriteras väderskydd, belysning, tillgänglighet och halkskydd, så att hållplatserna upplevs som både trygga och användbara. Lokala konstnärer ska bjudas in att utsmycka dessa.

Det ska finnas krav på att bokade resor inte får ”glömmas”. Missade resenärer vid hållplats ska vara nolltolerans. GPS-stämpling och rapporteringssystem i förarappen ska säkerställa uppföljning.

Modern IT för bättre service och ekonomi

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Ny kundplattform: app, webb och telefon med callback.**
- **AI för ruttoptimering i servicetrafiken.**
- **Högre självfinansieringsgrad med +1 procentenhet per år.**

Kollektivtrafiken ska fungera för resenärerna och vara hållbar för ekonomin. Därför ska en modernisering ske under perioden 2026–2028 med fokus på modern IT och smart teknik.

En ny kundplattform som kombinerar app, webb och röststyrd telefoni med möjlighet till tidsbokad återuppringning. Det gör bokning snabbare och smidigare, särskilt för äldre som ofta drabbas hårdast av dagens telefonköer.

AI-baserad ruttoptimering kompletteras i servicetrafiken. Det innebär kortare väntetider, mindre tomkörning och en effektivare planering av resorna. Tekniken ger både ekonomiska och miljömässiga vinster, utan att drabba den enskilde eller bli orättvist.

För att stärka ekonomin ska Kalmar Länstrafik öka sin självfinansieringsgrad med minst en procentenhet per år under planperioden.

Regional utveckling

Från symbolpolitik till praktisk nytta

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Projektmedel ska användas till nytta för länets invånare, inte politiska experiment.**
- **Bidrag till kortsiktiga eller ideologiska projekt ska omfördelas till verksamheter som skapar arbete, utbildning och tillväxt.**
- **Regionens kultur- och "klimat"-medel ska gå till innehåll som förenar länet, inte till aktivism.**
- **Effektiv uppföljning av alla projekt ska införas – varje krona ska gå till nytta.**

Region Kalmar län ska ha en resultatinriktad och ansvarsfull användning av projektmedel. Under senare år har allt fler skattepengar lagts på kortsiktiga och ideologiska projekt, ofta utan mätbar nytta för länets invånare. Det handlar om kommunikationskampanjer, miljöprojekt utan konkret effekt och till och med kulturstöd till arrangemang som bjudit in dömda klimataktivist. Sådant urholkar förtroendet för regionens politik och drar resurser från den service människor faktiskt förväntar sig: sjukvård, trygghet, kollektivtrafik och jobb.

Kalmar län ska i stället prioritera projekt som ger verklig praktisk nytta som stärker företag, landsbygd, ungdomsverksamhet och utbildning. Alla projektmedel ska kunna redovisas med tydliga resultat: hur många jobb skapades, vilka invånare fick nytta, vilken samhällsförbättring uppnåddes?

Projekt utan uppmätt effekt ska avvecklas och ersättas av satsningar som bygger långsiktigt värde. Det är respekt för skattebetalarna och grunden för en regionpolitik som sätter resultat före rubriker.

Landsbygd och stad ska ha lika möjligheter till en lokal skola

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Skapa ett stödsystem till länets kommuner som kan säkerställa en lokal skola även på mindre orter.**

För många mindre orter är den lokala skolan hjärtat i bygden. När den läggs ner försvinner inte bara undervisningen utan ofta följer engagemang, inflyttning och framtidstro med i raset. För att hela länet ska leva behövs ett särskilt stödsystem som hjälper kommunerna att bevara skolor även i mindre samhällen.

Ett sådant stöd kan exempelvis utformas regionalt med finansiering genom EU:s strukturfonder eller andra landsbygdsprogram. På så sätt kan vi använda en del av de miljarder som Sverige varje år skickar till Bryssel för att faktiskt stärka vår egen landsbygd och våra egna barnfamiljer.

Målet ska vara långsiktighet, där små skolor inte bara räddas för stunden utan får rimliga förutsättningar att fortsätta vara navet i lokalsamhället. Genom regional samordning, statligt och europeiskt stöd och lokalt engagemang kan vi skapa en modell som ger kommunerna både trygghet och handlingsutrymme.

Ett levande kulturarv i hela länet

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Svenskt, småländskt och öländskt kulturarv står i centrum.**
- **Barn och unga ska möta professionell kultur i alla kommuner.**
- **Kultur i hela länet genom samverkan och rörlighet.**
- **Armlängds avstånd – skattepengar ska inte gå till ideologiska eller politiska trender**
- **Omfördela kulturbidragen rättvist till hela länet**

Det småländska, öländska och svenska kulturarvet är grunden. Hembygdsrörelsen, läns museet, arkiv, hemslojd och ideella föreningar ska få långsiktiga förutsättningar att vårda den levande historien och föra traditioner vidare.

Barn och unga ska möta professionell kultur oavsett var i länet de bor. Därför ska kulturresor och samarbete med skolorna fungera i hela länet. Ingen elev ska stå utanför för att bussen inte går, eller för att kulturverksamhet bara når centralorterna.

Armlängds avstånd gäller i hela kulturpolitiken. Offentligt stöd ska ges till verksamheter med räckvidd, kvalitet och respekt för olik tänkande, inte utifrån ideologiska trender. Det är så kulturpolitiken blir trovärdig. När den ger plats åt fler perspektiv och når fler människor.

Bidragssystemet inom kulturen ska reformeras så att fler aktörer får tillgång till regionalt stöd, inte bara ett fåtal stora institutioner. Det nuvarande upplägget gynnar i hög grad redan etablerade verksamheter medan mindre föreningar, lokala initiativ och fria kulturutövare har svårt att ta del av medlen. Regionens kulturstöd ska därför omfördelas med tydligare kriterier för räckvidd, publik nytta och geografisk spridning.

Målet är att kulturen ska vara tillgänglig i hela länet, inte koncentrerad till centralorterna. Stöd ska i första hand gå till arrangemang och projekt som når många invånare, engagerar barn och unga, stärker kulturarvet eller bidrar till lokal gemenskap. Fördelningen ska vara transparent, tidsbegränsad och följas upp med krav på redovisning av resultat. Kulturen ska tillhöra folket och inte en liten krets av mottagare.

Historiska rötter är till för alla

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Kulturresoerna utökas och samordnas med KLT.**
- **Biblioteken stärks som mötesplats, läsfrämjare och digitalt stöd.**
- **Ambulerande kulturprogram i hela länet.**
- **Kultur används som friskfaktor**

Kulturen ska vara tillgänglig i hela länet och inte bara för dem som bor nära en teater eller ett museum. Under 2026–2028 ska kulturresoerna utvecklas i samarbete med KLT och kommunerna. Det säkerställer att barn och unga från landsbygd och mindre orter får samma möjligheter som de i centralorterna.

Biblioteken är en central del av länets kultur och demokrati. De ska stärkas i sin roll som mötesplats, läsfrämjare och stöd för digital delaktighet. Den regionala biblioteksplanen ska följas upp med konkreta insatser för små kommuner, så att varje invånare har nära till litteratur, service och gemenskap.

Kulturen ska också finnas i rörelse. Ambulerande program, turnéer och vandringsutställningar gör att fler får ta del av länets kulturarv och nya uttryck. Samverkan med hembygdsföreningar och lokala arrangörer ska underlätta för kultur på små orter, med mindre byråkrati och enklare bidragsvägar.

Kulturens koppling till hälsa ska stärkas, men på vetenskaplig och professionell grund. Kultur på recept och liknande satsningar där vården kan ordinera kulturella aktiviteter, som musik, dans, konst eller teater, som en del av rehabilitering eller behandling, ska användas som ett komplement till vården, inte som ersättning för den.

Ansvar för kulturarvets framtid

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Mer kultur för fler, med ansvarsfull ekonomi och hög kvalitet.**
- **Öka publikens tillgång och institutionernas egenfinansiering.**
- **Ta bort regeln att alltid investera 1 procent i konst vid ny- eller ombyggnationer.**
- **Stärk kulturarvet i hela länet.**

Kulturen i Kalmar län ska ha både bredd och ansvar. En omställning ska ske mot fler publika möten och smartare användning av resurser. Kulturinstitutionerna ska uppmuntras att öka sin egen finansiering, bredda sin publik och utveckla samarbeten utan att kompromissa med kvalitet eller konstnärlig frihet.

Den så kallade “1-procentsregeln” som innebär att en procent av byggkostnaden automatiskt ska gå till ny konst vid ny- eller ombyggnationer ska tas bort. Det är inte rimligt att skattemedel låses till dyra konstprojekt varje gång regionen bygger om eller renoverar.

I stället ska regionen använda och synliggöra den konst som redan finns i samlingarna genom rotation, digital katalog och visningar i offentliga miljöer. Vid nya byggnationer och renoveringar ska material och verk som tagits fram i regionens egna verksamheter, liksom av lokala konstnärer, i första hand användas för utsmyckning.

Kulturpolitiken ska vara närvarande i hela länet, inte centraliserad till residensstaden.

Vattenkraft och kärnkraft ger el

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Elen ska vara trygg, pålitlig och prisvärd.**
- **Vattenkraft och kärnkraft ska vara grunden i svensk energiförsörjning.**
- **Hela södra Sverige ska vara ett gemensamt elområde för att få rättvisa priser.**

Ett samhälle behöver trygg el hela året runt, dygnet runt. Vattenkraft och kärnkraft är energins ryggrad. Ny teknik för energi och lagring i berggrum samt gamla gruvhål kan ge flexibel kraft vid elbrist.

Lagring i batterier är dyrt och ger miljöskador, vi stoppar slöseriet med att stänga kärnkraftverk. Vi satsar på kärnkraft med SMR, små modulära reaktorer. Vi strävar efter att ett SMR-verk byggs i Oskarshamn och genomför en konsekvensanalys med start innan 2034. Vi vill stödja ny teknik för att utvinna mer kraft i nuvarande älvar och forsar i samverkan med Linnéuniversitetet.

Sverigedemokraterna vill bygga en energipolitik som håller över tid, med stabila kraftslag och sunt förnuft som grund.

Vattenkraften och kärnkraften är den svenska energins ryggrad. De levererar el även när vinden mojar och solen gått ner. Samtidigt kan ny teknik för energilagring, som värmelager i berggrum eller pumpkraft i gamla gruvor, ge viss flexibilitet. Medan lagring i batterier är dyrt, miljöskadligt och inte kan ersätta den trygga basproduktion som håller samhället i gång.

Kalmar län ska ha samma elprisnivå som resten av södra Sverige. Därför vill vi att hela länet omfattas av elområde SE3, så att hushåll och företag här inte längre betalar orimligt mycket mer än andra.

Vi säger nej till fortsatt utbyggnad av slumpkraft som är väderberoende vind- och solkraft och bara levererar när vädret råkar passa. Elen ska finnas när vi behöver den.

Bevara naturen och stoppa stålskogar

Sverigedemokraterna föreslår:

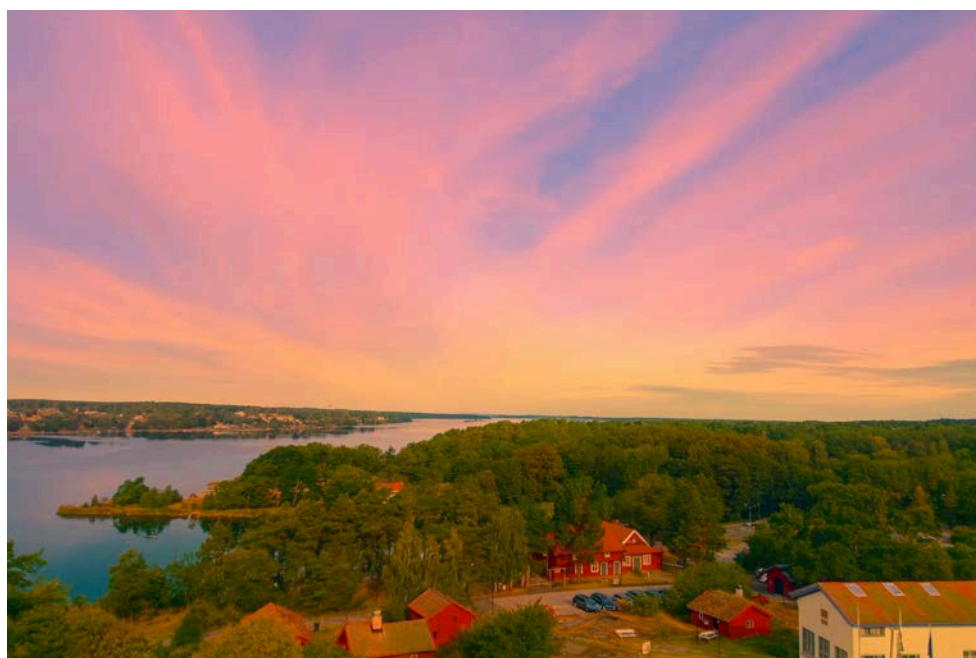
- **Skydda natur, fågelliv och kustlandskap från vindkraftsexploatering.**
- **Sätt invånarnas och framtida generationers närmiljö före kortsiktiga vinster.**
- **Säg ja till hållbar energiproduktion – inte stålskogar och betongklumpar.**

Det finns en gräns för hur mycket av vår natur som ska offras i energiomställningens namn. I dag växer stora industriområden av vindkraftverk fram med stålskogar som förändrar landskapet, skrämmar bort fågelliv och förstör den tystnad och skönhet som gör Kalmar län unikt.

Bakom många projekt står aktörer långt bort från länet. De ser vinster, inte värden. Mark säljs, skogar skövlas och kustlinjer förstörs, medan lokalbefolkningen får ta konsekvenserna.

Sverigedemokraterna säger nej till nya storskaliga vindkrafts- och solcellsetableringar. Vi värnar människors livsmiljö, djurliv, jordbruksmarken och landskapets karaktär. Kalmar läns natur ska bevaras, inte ersättas av stålskogar och betongklumpar.

Vi vill lämna över ett län där människor kan leva, bo och arbeta i harmoni med naturen, inte i skuggan av 300-meters torn. Energipolitik som ska vara hållbar i sin sanna bemärkelse kan ändå inte bygga på väderberoende kraftslag.

Självförsörjning och gröna näringar

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Regionalt stödprogram för jordbruk och gröna näringar.**
- **Bidrag ges till hållbara odlingsmetoder, vattenbesparing och biologisk mångfald.**
- **Minst en tredjedel av regionens livsmedelsinköp ska vara närproducerade.**
- **Årlig regional marknad stärker länets producenter och gröna innovationer.**

Kalmar län ska vara en region som tar ansvar för sin egen livsmedelsförsörjning och förvaltar naturresurserna med förnuft. Detta genom att införa ett regionalt stödprogram för jordbruk och gröna näringar.

Satsningen ska ske i samverkan med LRF och länets lantbrukare för att sprida kunskap, skapa lönsamhet och stärka konkurrenskraften i det småländska och öländska jordbruket. På så sätt utvecklas ett mer självförsörjande och motståndskraftigt län.

För att synliggöra länets producenter kan det anordnas en årlig regional marknad i regionens regi, där jordbrukare, företag och offentliga verksamheter möts för att främja handel, innovation och kunskapsutbyte.

Region Kalmar län ska prioritera stöd till lokalt och traditionellt jordbruk framför projekt som syftar till industriell produktion av konstgjorda köttliknande produkter eller andra experimentella livsmedel. Jordbruket är en bärande del av länets kultur, ekonomi och självförsörjning, och ska

stödjas för sin roll i att bevara mark, traditioner och näringskedjor i hela länet. Stöd ska riktas till producenter som bidrar till lokal livsmedelssäkerhet, biologisk mångfald och ett brukande av naturresurser som håller över tid.

Regionens näringslivsstöd ska grunda sig på praktisk nytta, behov och resultat, inte ideologiska drivkrafter. Alla skattefinansierade satsningar som inte har tydlig koppling till faktisk sysselsättning, innovation eller produktionsnytta ska avvecklas.

Fiskenäringen och blå näringar

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Skydda och stärka den kustnära fiskenäringen i Kalmar län.**
- **De lokala yrkesfiskarna ska ha goda villkor och rättvis konkurrens.**
- **Utveckla beredskap och infrastruktur för fisket.**
- **Inrätta ett regionalt fiskeråd.**

Fisket är en viktig del av Kalmar läns ekonomi och kulturarv. Med rätt politisk inriktning kan näringen både växa och bevara de marina ekosystemen. Region Kalmar län ska därför bedriva en hållbar och konkurrenskraftig fiskeripolitik som värnar miljön och säkrar fiskarnas försörjning på lång sikt.

Det småskaliga fisket ska prioriteras genom riktade stöd och minskad byråkrati, vilket stärker deras konkurrenskraft gentemot storskaliga aktörer. Samtidigt ska samarbeten med skolor och branschorganisationer skapa utbildningsvägar, praktik och lärlingsplatser som lockar unga till fiskeyrket.

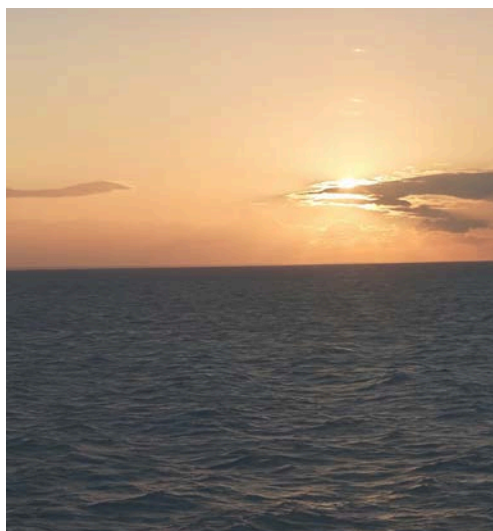
För att öka lönsamheten och minska beroendet av mellanhänder ska regionen stödja lokal förädling och direktförsäljning av

fiskprodukter till konsumenter och restauranger.

Miljöinsatser ska riktas mot att minska plast och spökgarn i haven, samt främja forskning och innovation inom hållbara fiskemetoder.

Ett regionalt fiskeråd inrättas med representanter från näringen, forskare och beslutsfattare för att säkerställa att besluten förankras i fiskarnas verklighet. Vid offentliga upphandlingar ska regionala fiskprodukter prioriteras framför import, för att skydda lokala företag mot orättvis konkurrens.

Med denna politik får Kalmar län ett starkt, hållbart och självförsörjande fiske som tryggar både miljön, jobben och vår maritima kultur för framtiden.

Skogsnäringen är rotad i vår region

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Skogsnäringen ska vara hållbar, lönsam och långsiktig, med en stark äganderätt för skogsägare.**
- **Småskaliga skogsägare ska ha stöd och rättvisa villkor. Skogen ska bidra till både tillväxt, biologisk mångfald och rekreation.**
- **Skogen är en tillgång – inte en klimatfiende. Den svenska skogens behov ska gå före klåfingrig symbolpolitik från EU.**

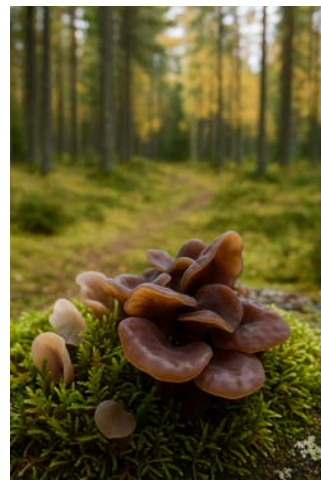
Skogen är en av Kalmar läns viktigaste tillgångar ekonomiskt, kulturellt och ekologiskt. Med rätt politik blir länet ett föredöme i hur naturresurser kan användas ansvarsfullt och samtidigt skapa jobb, innovation och hållbar tillväxt.

Region Kalmar län ska driva en balanserad skogspolitik som förenar miljöhänsyn med utveckling av skogsnäringen. Regionalt anpassade riktlinjer för hållbara avverkningsnivåer ska tas fram i samverkan med forskare och skogsägare, med incitament för återplantering av inhemska trädslag och långsiktiga skogsbruksplaner.

Småskaliga skogsägare ska ges riktade stöd, rådgivning och utbildning, samt skydd mot uppköp från stora och utländska aktörer. Ett regionalt stödprogram ska bidra till att marken stannar i lokal ägo och brukas ansvarsfullt. Skogsägare ska ha trygghet i att kunna bruka sin mark utan oproportionerliga inskränkningar från stat eller EU. Kalmar län har många familjeskogsbruk som bidrar till arbetstillfällen, kulturarv och lokal ekonomi.

För att säkra framtidens kompetens ska utbildningsvägar för skogsmästare, maskinförare och miljöanalytiker utvecklas i samarbete med skolor och branschaktörer. Skogen är också en plats för rekreation och kultur. Regionen ska underhålla leder, jaktområden och naturstigar, bevara allemansrätten och skydda markägarnas rättigheter.

Skogen är inte ett problem som behöver lösas med klimatpolitik. Att låta skogen stå orörd leder till minskad tillväxt, sämre kolinbindning och förlorade arbetstillfällen. Regionen ska aktivt försvara skogsbruket som positiv miljöfaktor och som förutsättning för levande landsbygd. Med denna inriktning blir Kalmar län en region som kombinerar hållbart skogsbruk med lokal tillväxt, biologisk mångfald och respekt för naturen. Ett län där skogen fortsätter vara vår stolthet, vårt arv och vår framtid.

Folkhögskolan

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Folkhögskolorna ska vara öppna, tillgängliga och lokalt förankrade.**
- **Utbildningarna ska stärka arbetsmarknaden.**
- **Särskilda satsningar ska stödja unga och personer med funktionsvariation.**
- **Samverkan med näringslivet utvecklar utbildningar som leder till jobb.**

Folkhögskolorna i Kalmar län kompletterar det allmänna utbildningssystemet. De bidrar till livslångt lärande, personlig utveckling och regional sammanhållning.

Region Kalmar län ska säkerställa stabil finansiering och modernisering med tillgänglighetsanpassning av folkhögskolornas lokaler för att ge likvärdiga förutsättningar i hela länet. Utbildningarna ska utvecklas i nära samverkan med regionens näringar, vård, teknik, skog, fiske, turism och kultursektor för att möta arbetsmarknadens behov. Samarbeten med lokala

företag och organisationer ger fler praktikplatser och ökar möjligheterna till anställning efter studierna. Med digitala utbildningsformer kan skolorna nå fler i glesbygd och personer med särskilda behov. Riktade program ska finnas för unga som står utanför arbete och studier, samt för personer med funktionsvariationer.

Folkhögskolorna ska ge utbildningar som leder till arbete och möta de kompetensbehov som finns i regionen. De är en viktig del av kompetensförsörjningen särskilt inom vård, teknik och industri. Utbildningarna ska utformas i dialog med arbetsgivare och komplettera gymnasiala och yrkeshögskoleutbildningar. Utvärderingar ska genomföras löpande och ligga till grund för framtida anslagsfördelning, så att resurserna används där de gör störst nytta.

Beredskap och säkerhet

Sverigedemokraterna föreslår:

- **Region Kalmar län ska vara väl rustad för kris och krig.**
- **Säkra sjukvård, elförsörjning, kommunikation och logistik.**
- **Fördjupa samverkan med Försvarmakten, länsstyrelsen och kommunerna.**
- **Bygg upp robusta försörjningskedjor och infrastruktur för totalförsvaret.**

Det försämrade säkerhetsläget i omvärlden ställer nya krav på regionens förmåga att hantera kris och krig. Regionen ansvarar för sjukvård och kollektivtrafik även i ett krisläge. Allt som måste fungera även när samhället provas.

Kalmar län ska därför prioritera praktiska beredskapsåtgärder framför planer på papper. Det innebär att säkra bränsleförsörjning till ambulanser, reservkraft till sjukhus och ledningscentraler, fungerande kommunikation mellan samhällsviktiga aktörer och transporter till öar och glesbygd.

Samarbetet med Försvarmakten, länsstyrelsen och kommunerna ska fördjupas. Regionens investeringar i vägar, hamnar, flygplats och elnät ska planeras så att de stärker både vardagens robusthet och totalförsvaret.

Beredskap handlar också om människor. Regelbunden övning i vården, trygghetsinsatser i kollektivtrafiken och tydlig information till allmänheten om hur var och en kan bidra gör hela länet starkare.

Resultatbudget 2026

Resultatbudget	2026		
i Mkr	Majoriteten	SD	Skillnad
Regionstyrelsen			
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-3 636,5	-3 636,5	
Primärvårdsförvaltningen	-172,5	-172,5	
Psykiatrförvaltningen	-533,9	-533,9	
Folktandvården	-32,7	-32,7	
IT-förvaltningen	-417,2	-417,2	
Regionservice	-587,1	-587,1	
Regionrevisionen	-4,8	-4,8	
<u>Centralt adm verksamhet</u>			
Regiondirektörens stab	-203,9	-203,9	
Förtroendevalda	-43,6	-43,6	
Beställd vård	-1 076,1	-1 076,1	
Övrig centraladministrerad verksamhet	-146,1	-146,1	
Summa	-6 854,4	-6 854,4	0,0
Regionala utvecklingsnämnden			
Regionala utvecklingsförvaltningen	-187,5	-167,5	20,0
varav bildning	-51,2	-51,2	
varav kultur	-84,9	-64,9	20,0
Summa	-187,5	-167,5	20,0
Kollektivtrafiknämnden			
Kalmar länstrafik	-744,7	-744,7	
Summa	-7 786,6	-7 766,6	20,0
Köpt vård	-845,0	-845,0	
Läkemedel	-1 320,0	-1 320,0	
Indexuppräknings, effektiviseringar mm	-268,0	-268,0	
Finansiell resurs	-2,0	-2,0	
Sverigedemokraternas besparingar exkl. bildning, kultur		98,3	98,3
Sverigedemokraternas satsningar		-73,7	-73,7
Summa	-10 221,6	-10 177,0	44,6
Riktade statsbidrag	350,0	350,0	
Pensionsutbetalningar	-265,0	-265,0	
Patientförsäkring	-29,1	-29,1	
Avskrivningar	-525,0	-525,0	
Verksamhetens nettokostnader	-10 690,7	-10 646,1	44,6
Skatteintäkter och finansnetto			
Skatteintäkter	7 494,0	7 494,0	
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	2 481,0	2 481,0	
Statsbidrag läkemedel	1 040,0	1 040,0	
<i>Finansiella intäkter</i>			
Ränteintäkter	1,5	1,5	
Avkastning pensionsmedel	118,1	118,1	
<i>Finansiella kostnader</i>			
Räntekostnad finansiell leasing	-15,0	-15,0	
Värdesäkring pensionsskulden	-97,0	-97,0	
Summa skatteintäkter och finansnetto	11 022,6	11 022,6	0,0
Summa resultat	331,9	376,5	44,6

Resultatbudget 2027

Resultatbudget	2027		
	Majoriteten	SD	Skillnad
i Mkr			
Regionstyrelsen			
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-3 640,0	-3 640,0	
Primärvårdsförvaltningen	-172,5	-172,5	
Psykiatriförvaltningen	-530,9	-530,9	
Folktandvården	-32,7	-32,7	
IT-förvaltningen	-417,2	-417,2	
Regionservice	-581,5	-581,5	
Regionrevisionen	-4,8	-4,8	
<u>Centralt adm verksamhet</u>			
Regiondirektörens stab	-203,9	-203,9	
Förtroendevalda	-43,6	-43,6	
Beställd vård	-1 076,1	-1 076,1	
Övrig centraladministrerad verksamhet	-146,1	-146,1	
Summa	-6 849,3	-6 849,3	0,0
Regionala utvecklingsnämnden			
Regionala utvecklingsförvaltningen	-187,5	-167,5	20,0
varav bildning	-51,2	-51,2	
varav kultur	-84,9	-64,9	20,0
Summa	-187,5	-167,5	20,0
Kollektivtrafiknämnden			
Kalmar länstrafik	-744,7	-744,7	
Summa	-7 781,5	-7 761,5	20,0
Köpt vård	-880,0	-880,0	
Läkemedel	-1 370,0	-1 370,0	
Indexuppräknings, effektiviseringar mm	-552,0	-552,0	
Finansiell resurs	-2,0	-2,0	
Sverigedemokraternas besparingar exkl. bildning, kultur		150,3	150,3
Sverigedemokraternas satsningar		-102,7	-102,7
Summa	-10 585,5	-10 517,9	67,6
Riktade statsbidrag	350,0	350,0	
Pensionsutbetalningar	-256,9	-256,9	
Patientförsäkring	-29,1	-29,1	
Avskrivningar	-580,0	-580,0	
Verksamhetens nettokostnader	-11 101,5	-11 033,9	67,6
Skatteintäkter och finansnetto			
Skatteintäkter	7 786,0	7 786,0	
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	2 498,0	2 498,0	
Statsbidrag läkemedel	1 040,0	1 040,0	
<i>Finansiella intäkter</i>			
Ränteintäkter	1,5	1,5	
Avkastning pensionsmedel	118,1	118,1	
<i>Finansiella kostnader</i>			
Räntekostnad finansiell leasing	-15,0	-15,0	
Värdesäkring pensionsskulden	-139,0	-139,0	
Summa skatteintäkter och finansnetto	11 289,6	11 289,6	0,0
Summa resultat	188,1	255,7	67,6

Resultatbudget 2028

Resultatbudget i Mkr	2028		
	Majoriteten	SD	Skillnad
Regionstyrelsen			
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-3 640,0	-3 640,0	
Primärvårdsförvaltningen	-172,5	-172,5	
Psykiatrförvaltningen	-534,9	-534,9	
Folktandvården	-32,7	-32,7	
IT-förvaltningen	-417,2	-417,2	
Regionservice	-581,5	-581,5	
Regionrevisionen	-4,8	-4,8	
<u>Centralt adm verksamhet</u>			
Regiondirektörens stab	-203,9	-203,9	
Förtroendevalda	-43,6	-43,6	
Beställd vård	-1 076,1	-1 076,1	
Övrig centraladministrerad verksamhet	-146,1	-146,1	
Summa	-6 853,3	-6 853,3	0,0
Regionala utvecklingsnämnden			
Regionala utvecklingsförvaltningen	-187,5	-167,5	20,0
varav bildning	-51,2	-51,2	
varav kultur	-84,9	-64,9	20,0
Summa	-187,5	-167,5	20,0
Kollektivtrafiknämnden			
Kalmar länstrafik	-744,7	-744,7	
Summa	-7 785,5	-7 765,5	20,0
Köpt vård	-915,0	-915,0	
Läkemedel	-1 420,0	-1 420,0	
Indexuppräknings, effektiviseringar mm	-817,2	-817,2	
Finansiell resurs	-2,0	-2,0	
Sverigedemokraternas besparingar exkl. bildning, kultur		195,3	195,3
Sverigedemokraternas satsningar		-121,7	-121,7
Summa	-10 939,7	-10 846,1	93,6
Riktade statsbidrag	350,0	350,0	
Pensionsutbetalningar	-252,0	-252,0	
Patientförsäkring	-29,1	-29,1	
Avskrivningar	-635,0	-635,0	
Verksamhetens nettokostnader	-11 505,8	-11 412,2	93,6
Skatteintäkter och finansnetto			
Skatteintäkter	8 052,0	8 052,0	
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	2 543,0	2 543,0	
Statsbidrag läkemedel	1 040,0	1 040,0	
<i>Finansiella intäkter</i>			
Ränteintäkter	1,5	1,5	
Avkastning pensionsmedel	118,1	118,1	
<i>Finansiella kostnader</i>			
Räntekostnad finansiell leasing	-15,0	-15,0	
Värdesäkring pensionsskulden	-195,3	-195,3	
Summa skatteintäkter och finansnetto	11 544,3	11 544,3	0,0
Summa resultat	38,5	132,1	93,6

Investeringsbudget

Utöver investeringarna i majoritetens budgetförslag föreslår vi följande:

Investering	2026	2027	2028
Hemsjukhuset	5	5	5
Skyddsvästar till ambulanspersonal	0,5	0	0,2
Ta bort 1% till konstnärlig utsmyckning	-10	-10	-10
Flexibel konstnärlig utsmyckning	5	4	6
Digitalisering KLT (kundplattform, AI, app, telefoni)	20	10	10
Hållplatslyftet	5	5	5
Stödprogram gröna näringar	2	2	2